

Tillægsbetænkning afgivet af Retsudvalget den 0. april 2010

2. udkast (ÆF fra RV)

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring

(Ændringer som følge af forbrugerkreditdirektivet)

[af justitsministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Ændringsforslag

Det Radikale Venstres medlem af udvalget har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 16. december 2009 og var til 1. behandling den 26. januar 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget. Udvalget afgav betænkning den 8. april 2010. Lovforslaget var til 2. behandling den 13. april 2010, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har, efter lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 2 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Finans og Leasing,
Finansrådet og
Bjarne Astrup Jensen.

Justitsministeren har over for udvalget kommenteret henvendelserne.

Spørgsmål

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget stillet 5 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

5 af udvalgets spørgsmål og justitsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til tillægsbetænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

◇

Et [...]tal (RV ..) udtaler som baggrund for ændringsforslaget, at lovforslagets § 16 stk. 1, i den foreslåede form er uden faglig mening og ikke afspejler indholdet af den matematiske formel, som der henvises til i stk. 2 og i lovens bilag. Den i lovforslaget foreslåede formulering stammer fra en direkte forkert oversættelse af direktivets engelsksprogede tekst. Ændringsforslaget repræsenterer en korrekt oversættelse.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af et *mindretal* (RV), tiltrådt af <>:

1) I den under *nr. 10* foreslåede affattelse af § 16, affattes stk. 1, således:

»De årlige omkostninger i procent er den rentesats, der anvendt som diskonteringsrente giver samme nutidsværdi af debtors tilbagebetalingsydelse som de af debitor modtagne låneydelser. De årlige omkostninger i procent svarer til låneafतालens effektive debitorrente.«

[Korrektion]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at ordlyden af § 16, stk. 1, ændres således, at den afspejler indholdet af den matematiske formel, der henvises til i den foreslåede § 16, stk. 2, og i bilaget til lovforslaget og derved bliver fagligt meningsfuld.

Kim Andersen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) fmd.

Marlene Harpsøe (DF) Pia Adelsteen (DF) Tom Behnke (KF) Vivi Kier (KF)

Simon Emil Ammitzbøll (LA) Karen Hækkerup (S) Maja Panduro (S) Mogens Jensen (S)

Julie Skovsby (S) Anne Baastrup (SF) nfmd. Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Lone Dybkjær (RV) Line Barfod (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V) 47

Liberal Alliance (LA)

3

Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende L 91

Bilagsnr.	Titel
19	Betænkning afgivet den 8. april 2010
20	Henvendelse af 9/4-10 fra Finans og Leasing
21	Henvendelse af 4/3-10 fra Bjarne Astrup Jensen
22	Henvendelse af 13/4-10 fra Finansrådet
23	1. udkast til tillægsbetænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 91

Spm.nr.	Titel
19	Spm. om kommentar til henvendelse af 9/4-10 fra Finans og Leasing, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
20	Spm. om kommentar til henvendelse af 4/3-10 fra Bjarne Astrup Jensen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
21	Spm. om kommentar til henvendelse af 13/4-10 fra Finansrådet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
22	Spm. om forbrugerdirektivets artikel 24, hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at der findes egnede effektive procedure for udenretlig bilæggelse af forbrugertvister vedrørende kreditaftaler, er underimplementeret, når der i lovforslaget henvises til retsmægling, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
23	Spm. om vil ministeren vil se på muligheden for at indføre en form for mærkningsordning, der vil kunne give forbrugerne et vink om den grad af risiko, der kan være ved de enkelte låntyper, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

5 af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og justitsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 19:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 9. april 2010 fra Finans og Leasing, jf. L 91 - bilag 20.

Svar:

Finans og Leasing anfører i henvendelsen, at definitionen af kassekredit i den foreslåede § 4, nr. 4, i lov om kreditaftaler, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne til denne bestemmelse kan give anledning til en forkert fortolkning af begrebet.

Finans og Leasing anfører i den forbindelse, at man – ifølge oplysninger fra den europæiske brancheforening Eurofinas – i andre lande på baggrund af navnlig den engelske udgave af forbrugerkreditdirektivet er af den opfattelse, at begrebet kassekredit alene angår overtræksmulighed knyttet til forbrugerens lønkonto i modsætning til kontokort- eller kreditkortordninger, der ikke er knyttet direkte til forbrugerens lønkonto.

Justitsministeriet kan oplyse, at definitionen af kassekredit i den foreslåede § 4, nr. 4, i lov om kreditaftaler, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3, er en ordret gengivelse af direktivets artikel 3, litra d. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

»4) Kassekredit: En udtrykkelig kreditaftale, hvorved en kreditgiver stiller midler til rådighed for en forbruger, som overstiger den løbende saldo på forbrugerens løbende konto.«

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår følgende:

»Den foreslåede § 4 indeholder definitioner af de centrale begreber, der anvendes i kreditaftaleloven...

Nr. 4, der definerer begrebet kassekredit, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra d. Definitionen af kassekredit indebærer, at begrebet i kreditaftaleloven vil have en bredere betydning end det traditionelle danske begreb, idet eksempelvis også visse former for kontokort vil kunne falde ind under definitionen. En kassekredit efter den foreslåede § 4, *nr. 4*, vil således have en række lighedspunkter med en kreditaftale med variabelt lånebeløb efter den gældende § 10 i kreditaftaleloven.«

Justitsministeriet finder, at den omhandlede bestemmelse og bemærkningerne hertil ikke kan give anledning til en fortolkning, der ikke er i overensstemmelse med direktivet.

Justitsministeriet er således ikke enig med Finans og Leasing i, at begrebet kassekredit alene omfatter en overtræksmulighed knyttet til forbrugerens lønkonto. Der er således efter Justitsministeriets opfattelse ikke holdepunkter i direktivet eller i øvrigt for at antage, at begrebet »current account«, der i den engelske sprogversion er anvendt i direktivets artikel 3 litra d, og som i den danske sprogversion af direktivet defineres som »løbende konto«, alene skulle dække over forbrugerens lønkonto.

Det er dog samtidig væsentlig at bemærke, at det ikke følger af hverken den foreslåede bestemmelse eller bemærkningerne hertil, at alle kontokortordninger pr. automatik omfattes af definitionen.

Vurderingen af, om en bestemt kontokortordning omfattes af definitionen af en kassekredit i direktivets artikel 3, litra d, og § 4, nr. 4, i lov om kreditaftaler, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3, må bero på en konkret vurdering af den enkelte kreditaftale, hvor det afgørende er, om kreditgiveren ved en udtrykkelig kreditaftale herom stiller midler til rådighed for en forbruger, som overstiger den løbende saldo på forbrugerens løbende konto.

Konsekvensen af, at en bestemt kontokortordning er omfattet af definitionen på en kassekredit, er bl.a., at de årlige omkostninger i procent (ÅOP) skal beregnes på baggrund af de antagelser, som der gælder for kassekreditter. Dette medfører, at de årlige omkostninger i procent (ÅOP) for den pågældende kontokortordning kan sammenlignes direkte med opgørelsen af de årlige omkostninger i procent (ÅOP) forbundet med en traditionel kassekredit.

Spørgsmål 20:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 4. marts 2010 fra Bjarne Astrup Jensen, jf. L 91 - bilag 21.

Svar:

Bjarne Astrup Jensen anfører i henvendelsen bl.a., at den foreslåede § 16, stk. 1 og 2, i lov om kreditaftaler, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 10, sprogligt ikke giver mening.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at den foreslåede affattelse af de omhandlede bestemmelser svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 1, således som bestemmelsen er formuleret i den danske udgave af direktivet.

Justitsministeriet finder, at hensynet til en korrekt gennemførelse af direktivet medfører, at direktivets formulering for så vidt angår de årlige omkostninger i procent bør fastholdes.

Justitsministeriet kan i øvrigt oplyse, at det af bemærkningerne til § 16, stk. 1 og 2, i lov om kreditaftaler, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 10, bl.a. fremgår, at de årlige omkostninger defineres som nutidsværdien på årsbasis af alle fremtidige eller eksisterende forpligtelser i form af udnyttede kreditmuligheder, tilbagebetalinger og omkostninger, der er aftalt mellem kreditgiveren og forbruger, og at dette indholdsmæssigt svarer til den gældende definition. Det fremgår endvidere, at de årlige omkostninger i procent skal beregnes ud fra den matematiske formel, der indgår i det foreslåede bilag 1 til loven, og at formlen er matematisk identisk med den formel, der findes i det hidtil gældende bilag til kreditaftaleloven.

Bjarne Astrup Jensen anfører endvidere i henvendelsen, at det i relation til variabelt forrentede låneaftaler er i modstrid med formålet om forbrugerbeskyttelse at forudsætte, at de markedsforhold, som gælder på tidspunktet for aftalens indgåelse, fortsætter uforandret gennem hele lånets løbetid.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at bestemmelserne om udregning af de årlige omkostninger i procent, jf. den foreslåede § 16 og bilag 1 i lov om kreditaftaler, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 10 og 27, gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 19 og bilag 1, der bygger på totalharmonisering, hvilket vil sige, at der ikke nationalt kan fastsættes regler, der afviger fra direktivets ordning.

Spørgsmål 21:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 13. april 2010 fra Finansrådet, jf. L 91 - bilag 22.

Svar:

Der henvises til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 19 vedrørende lovforslaget.

Spørgsmål 22:

Ministeren bedes vurdere, om forbrugerkreditdirektivets artikel 24, hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at der findes egnede effektive procedurer for udenretslig bilæggelse af forbrugertvister vedrørende kreditaftaler, er underimplementeret, når der i lovforslaget henvises til retsmægling. I forlængelsen heraf bedes det oplyst, om ministeren er bekendt med andre lande, der har implementeret denne bestemmelse på samme måde som der lægges op til i lovforslaget, og hvilke lande der i givet fald har gjort dette.

Svar:

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 24 skal medlemsstaterne sikre, at der findes egnede, effektive procedurer for udenretslig bilæggelse af forbrugertvister vedrørende kreditaftaler, hvor det er relevant ved anvendelse af eksisterende organer.

Justitsministeriet kan indledningsvis oplyse, at ministeriet ikke er i besiddelse af oplysninger om, hvordan andre lande har gennemført direktivets artikel 24.

Som det fremgår af pkt. 2.17 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget er Justitsministeriet enig med arbejdsgruppens flertal i, at de eksisterende muligheder for at indbringe klager for klage- og ankenævn samt muligheden for retsmægling opfylder direktivets krav om udenretslig bilæggelse af tvister. I langt de fleste sager har forbrugerne således mulighed for at indbringe sager vedrørende overtrædelse af kreditaftaleloven for Pengeinstitutankenævnet, Realkreditankenævnet eller Forbrugerklagenævnet. For så vidt angår sager disse nævn ikke kan behandle, er der endvidere mulighed for at benytte den landsdækkende ordning med retsmægling.

På den anførte baggrund finder Justitsministeriet, at der allerede i dag findes egnede, effektive procedurer for udenretslig bilæggelse af forbrugertvister vedrørende kreditaftaler i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 24, og at der således ikke er tale om »underimplementering« af den omhandlede bestemmelse.

Spørgsmål 23:

Af hensyn til forbrugerbeskyttelsen vil ministeren da se på muligheden for at indføre en form for mærkningsordning, der vil kunne give forbrugerne et vink om den grad af risiko, der kan være ved de enkelte låntyper?

Svar:

Det fremgår af den foreslåede § 14 a i lov om markedsføring, som affattet ved lovforslagets § 2, nr. 3, at enhver markedsføring af kreditaftaler, der angiver en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostningerne i forbindelse med forbrugerkredit, skal indeholde oplysninger om bl.a. debitorrenten, det samlede kreditbeløb, de årlige omkostninger i procent (ÅOP), kreditaftalens løbetid og det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren, og raternes størrelse.

Det fremgår endvidere af den foreslåede § 7 a, stk. 1, i lov om kreditaftaler, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 7, at kreditgiveren før en forbruger bindes af et kredittilbud, skal give forbrugeren de oplysninger, der er nødvendige for at sammenligne forskellige tilbud, så der kan træffes en informeret beslutning om indgåelsen af en kreditaftale.

De oplysninger, som forbrugeren efter den nævnte bestemmelse bl.a. skal oplyses om, er debitorrenten, herunder betingelser og procedurer for ændring af debitorrenten, og oplysning om følgerne af manglende betalinger.

Efter den foreslåede § 7 a, stk. 8, i lov om kreditaftaler, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 7, skal kreditgiveren desuden give forbrugeren fyldestgørende forklaringer, således at forbrugeren er i stand til at vurdere, om den foreslåede kreditaftale passer til vedkommendes behov og finansielle situation.

Dette skal, hvor det er relevant, ske ved at forklare de oplysninger, der skal gives forud for aftaleindgåelsen, og ved at forklare de foreslåede produkters vigtigste karakteristika og de specifikke konsekvenser, disse produkter kan få for forbrugeren, herunder konsekvenserne af forbrugers betalingsmisligholdelse.

De nævnte bestemmelser varetager efter Justitsministeriets opfattelse på en hensigtsmæssig måde hensynet til, at forbrugeren, før en kreditaftale indgås, bliver informeret om de vigtigste karakteristika ved det kreditprodukt, som forbrugeren bliver tilbudt, herunder en mulighed for forbrugeren for at vurdere risikoen ved det pågældende kreditprodukt.

Justitsministeriet finder derfor ikke anledning til at overveje en mærkningsordning.